

at det bedrøvede mig, at disse Udtalelser kom frem fra saa alvorlige Mænd som disse ærede Medlemmer. Naar det af det ærede Medlem fra Assens blev udtalt, at han saa Grunden til, at der var nogen Tilbøjelighed for unge Mennesker i bore Dage til at stille sig fjendtlig over for Kristendommen, i den daarlige Maade, hvorpaa Religionsundervisningen foregik i Skolen, tror jeg, det ærede Medlem har fuldstændig Uret deri. Jeg tror, at han her begaar en stor Uret imod vor Lærerstand. Jeg tror, at man maa søge Grunden dertil paa et ganske andet Sted, og jeg skal særlig nævne en Narjag, som jeg ogsaa antager, det ærede Medlem vil være enig med mig i, nemlig den Litteratur, der behdes de unge Mennesker i Form af Bøger og Blade, som daglig udsaaes i mange Eksemplarer rundt omkring. Jeg tror ogsaa, at man vil begaa stor Uret mod Lærerstanden ved at borttage denne Undervisning. Jeg ved, at mange Lærere have udtalt, at det var det Skønneste og dejligste Jag for dem at undervise i Skolen i, og naar det er en Uret over for Lærerne, er det en ikke mindre Uret over for Børnene. Jeg hørte forleden Dag et æret Medlem udtale, at Religionen skulde være en Privatsag, den skulde derfor som Jag gaa ud af Skolen og være Hjemmets Sag. Ja, hvis man kunde forudsette, at Hjemmene havde den Forstaaelse, at de kunde undervise i Religion, var det en anden Sag. Jeg skal være villig til at indrømme, at der er ingen, der kan tale saaledes til Børn som en Fader og Moder til deres Børn, men ærede Medlemmer maa ogsaa indrømme mig, at der er meget saa Hjem, som kunne paatage sig denne Undervisning. Hvor mange Hjem findes der ikke, saavel i By som paa Land, saavel i højere som i lavere Kredse, hvor mange Forældre findes der ikke, der kunne tale til deres Børn om alt mellem Himmel og Jord, men ikke kunne tale til dem om, at der er en Gud i Himlen, og at de have en u dødelig Sjæl? Det ere kun saa Mennesker i Stand til. Derfor mener jeg, at det vilde være en blodig Uret mod disse Børn, om de ikke skulle høre et Guds Ord, hverken i Hjemmet eller i Skolen. Hvorledes skulle de saa blive Kristne? Man har ogsaa mange Erfaringer for, at unge Mennesker, der ere gaaede ud i Livet og have vendt sig bort fra alt muligt godt, ved Mindet om deres Barndomshjem, ved Mindet om, hvad de have hørt i deres Barndom, ved Mindet om, hvad de have hørt af en god, troende Skolelærer, mange Gange ere komne i Tanke om, at det er godt for dem at staa op og

vende tilbage. Barndomsminderne ville i mange Tilfælde trænge saa haardt ind paa dem, at de ikke formaa at staa imod, men vende tilbage. Jeg tror altsaa, at det vilde være i høj Grad usforvarligt at tage Religionsundervisningen bort fra Skolen. Hvilken Betydning har den ikke? Vi have jo ogsaa Guds Ord for, at et Ord, der bliver udsaaet i et lille Barnehjerte i Tro og Kærlighed, skal ikke vende tomt tilbage. — Saa er der et andet Jag, nemlig Haandgerningen, med Hensyn til hvilken jeg beklager ogsaa at maatte vende mig mod det ærede Medlem fra Assens (Berntsen). Det forekom mig, at han var temmelig haard i sin Kritik over for de nuværende Haandgerningsskoler, idet han udtalte, at han meget vilde anbefale den ærede Minister og det eventuelle Udvalg at henvende deres Opmærksomhed paa, at Haandgerningen bringes ind i et andet Spor, at den ikke som nu skal bestaa i Hælling, Brodering, Filering og den Slags Ting, men at der i alt Fald samtidig maa tages fat paa nødvendige Ting som at stoppe Strømper og sætte Lapper paa Klæderne o. s. v. Jeg kan være enig med det ærede Medlem, for saa vidt ogsaa jeg maa anbefale, at der hovedsagelig lægges Vægt paa de allernødvendigste Ting, men jeg vil ikke, at man skal blive staaende derved. Hvis jeg maa nævne mit Hjemsted som et Ideal i saa Henseende, vil jeg meddele, at de Lærere, vi have ved Skolen, undervise selvsølgelig Børn i den yngste Klasse, medens de samtidig have samtlige Pigebørn til Haandgerning et Par Gange om Ugen. Pigerne møde der ved Eksamen med forskellige Præstationer, men disse strække sig lige fra de simpleste til de allerbedste Ting; det viser sig, at de ikke alene stoppe Strømper og sætte Lapper paa et Klædebon, men ogsaa strikke Strømper, Uldtrøjer og Underbenklæder, og sy Herre- og Damelinned, og anbringes der mon ikke lidt Broderi paa Damelinned oppe omkring ved Halsen? Det ærede Medlem vil da vel ikke forlange, at Pigebørn paa 13—14 Aar alene skulle stoppe Strømper og lappe Butsker hele Skoletiden igennem. Jeg tror derfor, at den Kritik, som det ærede Medlem udtalte paa dette Punkt, rammer i Birteligheden ikke Institutionen som saadan, men nærmest Tilfynet, og hvem er det? Det er Skolekommissionen. Om man nu end ikke i alle Tilfælde kan tillægge Skolekommissionens Formand praktisk Kendskab til disse Ting, mener jeg dog, at dens to andre Medlemmer skulle nok ville vide at bedømme den Slags Ting paa bedste Maade.